

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2025.6.27>

ЛУГОВИЙ В.О.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИМИ ЗЛОЧИННИМИ УГРУПОВАННЯМИ**ORGANIZATIONAL AND TACTICAL FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF COVERT INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS DURING THE INVESTIGATION OF CRIMES COMMITTED BY TRANSNATIONAL CRIMINAL GROUPS**

Метою статті є дослідження організаційно-тактичних особливостей реалізації негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинів, вчинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями. Наукова стаття присвячена дослідженню деяких аспектів розслідування злочинів, вчинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями. На основі наукової літератури досліджуються організаційно-тактичні особливості реалізації негласних слідчих (розшукових) дій у визначеній категорії кримінальних проваджень. Автор акцентує увагу на тому, що розслідування злочинів, вчинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями, не може обмежуватись лише проведенням гласних слідчих (розшукових) дій, оскільки їх організованість зумовлює досить ретельну підготовку та приховування скоєних протиправних діянь. З огляду на зазначене, виникає нагальна потреба у проведенні ряду негласних слідчих (розшукових) дій. Реалізація вказаних заходів зумовить більш докладне дослідження як події вчиненого кримінального правопорушення, так і структури організованого злочинного угруповання та його учасників. На основі аналізу матеріалів судово-слідчої практики, було встановлено, що специфічною ознакою злочинів, вчинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями, є необхідність реалізації великого комплексу негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-технічних заходів, пов'язаних зі встановленням особи організатора, а також його зв'язків з іншими учасниками протиправного діяння. Серед вказаних процесуальних дій варто виділити наступні: аудіо-, відеоконтроль особи; зняття інформації з електронних комунікаційних мереж; зняття інформації з електронних інформаційних систем; установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу); моніторинг банківських рахунків. Встановлено наступні проблеми, що виходять зі здійснення негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинів, вчинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями, зокрема: проблематичність одержання ухвали слідчого судді апеляційного суду стосовно проведення певної негласних слідчих (розшукових) дій; відсутність ініціативи окремих уповноважених осіб поліпшувати процес кримінального провадження.

Ключові слова: транснаціональне організоване злочинне угруповання, злочин, розслідування, слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії, моніторинг банківських рахунків, планування.

The purpose of the article is to study the organizational and tactical features of the implementation of covert investigative (search) actions during the investigation of crimes committed by transnational organized criminal groups. The scientific article is devoted

to the study of some aspects of the investigation of crimes committed by transnational organized criminal groups. Based on the scientific literature, the organizational and tactical features of the implementation of covert investigative (search) actions in a certain category of criminal proceedings are studied. The author emphasizes that the investigation of crimes committed by transnational organized criminal groups cannot be limited only to the conduct of overt investigative (search) actions, since their organization requires quite thorough preparation and concealment of the committed illegal acts. In view of the above, there is an urgent need to conduct a number of covert investigative (search) actions. The implementation of these measures will lead to a more detailed study of both the event of the committed criminal offense and the structure of the organized criminal group and its participants. Based on the analysis of materials of judicial and investigative practice, it was established that a specific feature of crimes committed by transnational organized criminal groups is the need to implement a large complex of covert investigative (search) actions and operational and technical measures related to establishing the identity of the organizer, as well as his connections with other participants in the illegal act. Among the indicated procedural actions, the following should be highlighted: audio, video surveillance of a person; removal of information from electronic communication networks; removal of information from electronic information systems; establishment of the location of radio equipment (radioelectronic means); monitoring of bank accounts. The following problems arising from the implementation of covert investigative (search) actions during the investigation of crimes committed by transnational organized criminal groups have been identified, in particular: the difficulty of obtaining a ruling of the investigating judge of the appellate court regarding the conduct of a certain covert investigative (search) action; lack of initiative of individual authorized persons to improve the process of criminal proceedings.

Key words: *transnational organized criminal group, crime, investigation, investigative (search) actions, covert investigative (search) actions, monitoring of bank accounts, planning.*

Актуальність теми. Розслідування злочинів, учинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями, не може обмежуватись лише проведенням гласних слідчих (розшукових) дій, оскільки їх організованість зумовлює досить ретельну підготовку та приховування скоєних протиправних діянь. З огляду на зазначене, виникає нагальна потреба у проведенні ряду негласних слідчих (розшукових) дій (далі – НСРД). Реалізація вказаних заходів зумовить більш докладне дослідження як події вчиненого кримінального правопорушення, так і структури організованого злочинного угруповання та його учасників.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Серед вітчизняних науковців, які присвятили свої дослідження розробці поняття та реалізації НСРД, в тому числі й під час розслідування протиправної діяльності організованих злочинних угруповань, слід відмітити таких як А. А. Венедіктов, І. М. Вигівський, Л. М. Грібов, С. О. Гриценко, О. М. Дроздов, С. В. Івашко, О. В. Керевич, С. С. Кудінов, Д. А. Нескоромний, С. М. Пугач, М. С. Пузирьов, О. В. Пчеліна, В. Д. Пчолкін, Д. Б. Сергєєва, Р. Л. Степанюк, С. Р. Тагієв, О. Ю. Татаров, О. Федосова, Р. О. Харьков, К. О. Чаплинський, Р. М. Шехавцов та ін.. Водночас, наше дослідження характеризується комплексним підходом до формулювання особливостей визначеної дефініції з огляду на міжнародну практику та тенденції сьогодення.

Метою статті є дослідження організаційно-тактичних особливостей реалізації негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування злочинів, вчинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями.

Виклад основного матеріалу. Необхідно виконувати досудове розслідування завдяки оптимальному вибору напрямів і засобів виявлення та документування доказів злочинної діяльності. Зазначені докази в більшості випадків в досліджуваній категорії кримінальних проваджень.

А вже А. А. Венедіктов вказує, що «...формально-юридичний підхід дозволяє одночасно віднести оперативне впровадження (виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації) до різних категорій, що належать до окремих, хоча і взаємопов'язаних державно-правових діяльних систем – ОРД та кримінального процесу. Тому, залишаючись незмінним за своїм змістом, оперативне впровадження як засіб пізнавальної діяльності правоохоронних органів може мати дві різні юридичні форми залежно від

сфери застосування. Це зумовлює потребу з'ясування взаємозв'язку та відособленості виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації як ОРЗ та як НСРД» [1, с. 74]. Тобто в кримінальних провадженнях за фактами вчинення визначеної категорії протиправних діянь НСРД є найбільш вагомим засобом отримання доказової інформації. Отже, їх реалізація є загальною передумовою ефективного розслідування злочинів, вчинених транснаціональними злочинними угрупованнями.

В свою чергу, Р. Л. Степанюк зазначає, що завдання розслідування «...являють собою загальні цілі, які повинні вирішуватись при розслідуванні будь-якого злочину. Тобто стратегічні завдання розслідування мають визначатися безвідносно до певних видів і груп злочинів, адже є загальними орієнтирами, як у науковій діяльності щодо формування методичних рекомендацій, так і в роботі слідчого за будь-якою конкретною справою. Їх правильніше іменувати саме стратегічними, а не загальними» [16, с. 190].

Зі свого боку, на основі проведеного дослідження В. Д. Пчолкін та Р. О. Харьков, зробили висновок, що «...негласні слідчі (розшукові) дії повинні застосовуватись за наявності встановлених підстав та умов їх проведення. Дотримання закріплених в законі принципів і правил, що забезпечують баланс, з одного боку – інтересів особистості, яка має право на недоторканність приватного життя, а з іншого боку – суспільства, зацікавленого в ефективній протидії злочинності буде сприяти ефективності здійснення конкретних негласних слідчих (розшукових) дій і гарантувати забезпечення прав і свобод громадян» [13, с. 232].

Загалом, відповідно до ч. 1 ст. 246 КПК України «Негласні слідчі (розшукові) дії – це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених цим Кодексом» [5]. Відповідна норма дублюється й в п. 1.5 Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні, де вказано, що «...це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України» [11]. Іншими словами, термін «негласна слідча (розшукова) дія» та майже вичерпний перелік вказаних процесуальних дій отримав нормативно-правове закріплення ще в 2012 році. Чому майже, тому що будь-яке законодавство, в тому числі кримінально-процесуальне, може змінюватись з огляду на ряд взаємопов'язаних чинників.

Так, у 2015 році відповідно до Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції» КПК України було доповнено ст. 269-1 за назвою «Моніторинг банківських рахунків», яка мала на меті створення конкретної процесуальної дії за допомогою якої та «...за наявності обґрунтованої підозри, що особа здійснює злочинні дії з використанням банківського рахунку, або з метою розшуку чи ідентифікації майна, що підлягає конфіскації або спеціальній конфіскації, у кримінальних провадженнях, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро України, Бюро економічної безпеки України, прокурор може звернутися до слідчого судді в порядку, передбаченому статтями 246, 248, 249 цього Кодексу, для винесення ухвали про моніторинг банківських рахунків» [6].

Крім того, окремі зміни стосовно процесуального проведення НСРД були закріплені в Законі України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо підвищення ефективності досудового розслідування «за гарячими слідами» та протидії кібератакам» [10].

У розрізі зазначеного, вважаємо доречною думку В. А. Колесника, який вказує, що «...утаємниченими такі відомості мають бути не лише від осіб, стосовно яких проводяться ці негласні дії, а й від будь-яких інших осіб, зокрема й працівників органів досудового розслідування, оперативних підрозділів, посадових осіб правоохоронних та інших органів, пересічних громадян тощо, які не задіяні в підготовці й проведенні конкретних негласних слідчих (розшукових) дій, навіть якщо вони беруть участь в інших заходах із здійснення досудового розслідування у конкретному кримінальному провадженні. Автор відмічає, що саме негласність виступає тим чинником, який істотно впливає на визначення видів НСРД, отримання відповідних дозволів та встановлення порядку їх проведення, визначення основних виконавців і кола учасників, обрання способу фіксування перебігу й результатів проведення. Вчений акцентує увагу на тому, що особливі процесуальні вимоги впливають і на розроблення специфічних тактичних прийомів і тактико-криміналістичних рекомендацій з проведення НСРД та використання їх результатів у доказуванні» [4, с. 130].

З огляду на вищесказане, вважаємо наведений перелік НСРД в Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні найбільш послідовним та об'єктивним: «...1.11.1. Негласні слідчі (розшукові) дії, які проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів; 1.11.2. Аудіо-, відеоконтроль особи; 1.11.3. Накладення арешту на кореспонденцію; 1.11.4. Огляд і виїмка кореспонденції; 1.11.5. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж; 1.11.6. Зняття інформації з електронних інформаційних систем без відома її власника, володільця або утримувача; 1.11.7. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи; 1.11.8. Спостереження за особою в публічно доступних місцях; 1.11.9. Аудіо-, відеоконтроль місця; 1.11.10. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження; 1.11.11. Спостереження за річчю або місцем у публічно доступних місцях; 1.12.1. Контрольована поставка; 1.12.2. Контрольована закупка; 1.12.3. Оперативна закупка; 1.12.4. Спеціальний слідчий експеримент; 1.12.5. Імітування обстановки злочину; 1.13. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; 1.14.1. Зняття інформації з електронних інформаційних систем або її частини, доступ до яких не обмежується її власником, володільцем або утримувачем чи не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту; 1.14.2. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу» [11]. В той же час, варто наголосити, що вказана Інструкція потребує оновлення відповідно до вищенаведених положень окремих нормативно-правових актів.

Зі свого боку, О. Ю. Татаров зауважує, що «Не досить «ефективне» використання негласних заходів мірою пояснюється й певною недосконалістю деяких норм. Так, проблемною є неможливість проведення НСРД при документуванні кіберзлочинів («Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку» та інших злочинів, передбачених розділом 16 Кримінального кодексу України), які за ступенем тяжкості належать до злочинів невеликої та середньої тяжкості, що фактично унеможливило не лише їх належне розслідування, а й своєчасне припинення. Адже без інформації, знятої з електронних інформаційних систем і транспортних телекомунікаційних мереж, майже неможливо отримати необхідні відомості про кіберзлочини та осіб, які їх вчиняють» [18, с. 27].

А вже О. В. Пчеліна сформулювала такий перелік заходів гласного та негласного характеру при розслідуванні службових кримінальних правопорушень, як-от: «...оперативна перевірка підозрюваного на причетність до вчинення інших злочинів, у тому числі у сфері службової діяльності; здійснення перевірки за інтегрованими ІПС Національної поліції України, єдиними та державними реєстрами, іншими пошуковими системами в електронних мережах загальногосподарського користування з метою отримання довідково-аналітичної та оперативно-пошукової інформації, у тому числі про аналогічні нерозкриті злочини; отримання консультативної допомоги від фахівців; вилучення документації, пов'язаної зі службовою діяльністю підозрюваного, шляхом проведення відповідних обшуків, тимчасового вилучення чи отримання тимчасового доступу до неї; огляд вилученої документації, аналіз її змісту та виявлення слідів імовірної фальсифікації; призначення технічних і почеркознавчих експертиз документів; проведення ревізій, зустрічних та інших перевірок; огляд приміщень, земельних ділянок, споруд, устаткування тощо; отримання зразків для експертизи, за необхідності негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження; призначення судово-економічної, будівельно-технічних та інших судових експертиз; допит підозрюваного та свідків; здійснення аудіо-, відеоконтролю особи злочинця та місця; зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, отримання розшифрування телефонних розмов і проведення їх аналізу; зняття інформації з інформаційних систем» [12, с. 291].

Досить цікавою є думка Д. Б. Сергєєвої, яка виокремлювала «...два аспекти юридичних підстав для реалізації негласних слідчих дій – широкий та вузький. У широкому аспекті під юридичною (правовою) підставою варто розуміти наявність законодавчих норм, що регламентують (передбачають) можливість проведення тієї чи іншої процесуальної дії. У вузькому розумінні юридичною підставою є складений відповідно до встановлених законом вимог процесуальний документ, що надає певному суб'єкту право здійснювати ту чи іншу процесуальну дію» [14, с. 179].

Л. М. Грібов та С. М. Пугач відмічають, що «...при проведенні НСРД у публічно доступних місцях дозволено вільно використовувати технічні засоби аудіо- і відеоконтролю, фотографування, відео- та звукозапису; технічні засоби встановлення місця знаходження конкретних матеріальних об'єктів; оптичні прилади, технічні засоби зв'язку, транспортні засоби. Вчені

відмічають, що місцем проведення НСРД є місце знаходження осіб, що беруть у ній участь, і технічних засобів, що ними використовуються. Крім того, науковці роблять висновок, що уповноважені оперативні підрозділи, виконуючи доручення слідчого, прокурора, можуть використовувати наявні у них засоби, якщо вони відповідають вимогам цього Кодексу щодо засобів, які використовуються при проведенні НСРД» [2, с. 5].

У свою чергу, С. С. Кудінов та інші дослідники вказували не те, що втручатись у приватне спілкування можливо за наявності таких підстав, як-от: «...фактичні дані, отримані у передбаченому КПК порядку, що розмови особи або інші звуки, рухи, дії, пов'язані з її діяльністю або місцем перебування, поштово-телеграфна кореспонденція певної особи іншим особам або інших осіб, певна електронна інформаційна система можуть містити відомості про обставини, які мають значення для досудового розслідування, або речі і документи, що мають істотне значення для досудового розслідування; можливість отримання відомостей про зміст приватного спілкування тільки шляхом проведення НСРД, що включають втручання у приватне спілкування» [7, с. 36]. У розрізі зазначеного відмітимо, що при розслідуванні шахрайства в сфері використання банківських електронних платежів обов'язково повинна бути наявна можливість для втручання у приватне спілкування шахраїв.

Зі свого боку, О. М. Скрябін зазначає, що «...проблематика правового регулювання проведення негласних слідчих дій нині потребує уточнення та удосконалення. Дискусійними питаннями, які потребують подальшого вирішення, є уточнення підстав та порядку прийняття рішення слідчим суддею про дозвіл чи відмову у проведенні негласних слідчих дій слідчому, прокурору, наукове дослідження та уточнення участі та взаємодії слідчого з оперативними підрозділами в процесі проведення негласних слідчих дій. Вирішення вказаних завдань дасть змогу сформулювати обґрунтовані пропозиції удосконалення діючого законодавства у сфері правового регулювання реалізації негласних слідчих дій та прийняття рішення про їх дозвіл чи відмову, а також підвищить результативність використання матеріалів, отриманих під час проведення негласних слідчих дій у процесі проведення кримінального провадження» [15, с. 172].

О. В. Керевич вірно зазначав, що під час здійснення НСРД «...уповноважені оперативні підрозділи не мають права виходити за межі доручень слідчого, прокурора. Вони зобов'язані повідомляти їх про виявлення обставин, які мають значення для кримінального провадження або вимагають нових процесуальних рішень слідчого, прокурора. Далі ситуація відбувається у доволі бюрократизованій формі. Так, відповідно до «Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні», отриману інформацію в ході проведення встановлення місцезнаходження радіоелектронного пристрою та (або) спостереження за особою річчю або місцем, оперативні підрозділи, які залучалися, передають підрозділам ініціаторам для складання протоколу. Далі, після складання, протокол і додатки до нього, не пізніше 24 годин після складання, надаються прокурору, зазначеному в дорученні. Після чого прокурор, за необхідності, може ознайомити слідчого, який здійснює розслідування даного кримінального провадження з протоколом і відповідними додатками. Потім відбувається процес розсекречення протоколу й додатків проведення відповідних НСРД та додавання їх до матеріалів кримінального провадження» [3, с. 104].

А вже окрема група дослідників вказувала на те, що «...візуальне спостереження може здійснюватися з метою негласного спостереження, слідкування за особами, підозрюваними у вчиненні тяжких або особливо тяжких злочинів (об'єктів спостереження), місцями їх постійного проживання чи тимчасового перебування, за їх поведінкою, транспортними засобами, які вони використовують. Візуальне спостереження повинно бути спрямовано на отримання об'єктивної інформації про протиправну діяльність окремих осіб, їх співучасників, виявлення зв'язків цих осіб, встановлення місцезнаходження осіб, які розшукуються органами досудового розслідування чи судом, з'ясування обставин безвісного зникнення людей, а також встановлення місць зберігання зброяць, предметів учинення злочинів і незаконно добутого майна. Візуальне спостереження за конкретною особою завжди має на меті пошук і фіксацію відомостей, що можуть використовуватись у доказуванні, а також з метою забезпечення інших слідчих і процесуальних дій: установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, контрольованих та оперативних закупок товарів, затримання підозрюваного тощо» [6].

О. Ю. Татаров вказує, що «...у правозастосовній діяльності трапляються випадки, коли при проведенні НСРД злочин «спровоковано». Йдеться про свідоме створення обставин й умов, що зумовлюють вчинення злочину, щоб потім викрити того, хто його вчинив. Провокаційні дії «штовхають» особу на вчинення злочину. У «заздалегідь сплановані проекти» можуть потрапляти

громадяни, які виявилися психологічно не стійкими. Таким чином, надзвичайно важливим моментом у розв'язанні проблеми провокації є питання про те, чи вчинила б конкретний злочин особа за умови, якщо б до вчинення її не «схилили» [18, с. 30].

У розрізі нашого дослідження повністю поділяємо позицію Д. А. Нескоромного, який констатував, що «...провадження НСРД при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених ОЗГ, крім отримання доказів, дозволяє отримати дані щодо конкретної організованої злочинної групи, здійснювати аналіз отриманої інформації щодо чисельності ОЗГ, її складу, структури, зв'язків між членами ОЗГ, їх пособниками, наявність у них корупційних зв'язків. НСРД являються ефективним способом отримання відомостей, речей і документів, які мають значення для досудового розслідування» [8, с. 23].

Зі свого боку, С. Р. Тагієв наголошує на тому, що «...під час терористичних актів і бойових дій збільшується кількість переговорів різними каналами радіозв'язку, польотів безпілотних летальних апаратів, що керуються дистанційно, і часто бойові заряди приводяться в дію за допомогою мобільних телефонів. Природно, що для встановлення місцезнаходження даних радіоелектронних засобів необхідно оперативно реагувати» [17, с. 92].

На основі аналізу матеріалів судово-слідчої практики, нами було встановлено, що специфічною ознакою злочинів, учинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями, є необхідність реалізації великого комплексу НСРД та оперативно-технічних заходів, пов'язаних зі встановленням особи організатора, а також його зв'язків з іншими учасниками протиправного діяння. Серед вказаних процесуальних дій варто виділити наступні: аудіо-, відеоконтроль особи; зняття інформації з електронних комунікаційних мереж; зняття інформації з електронних інформаційних систем; установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу); моніторинг банківських рахунків.

Також завдяки опрацюванню матеріалів судово-слідчої практики, нами було встановлено наступні проблеми, що виходять зі здійснення НСРД під час розслідування злочинів, вчинених транснаціональними організованими злочинними угрупованнями, зокрема: проблематичність одержання ухвали слідчого судді апеляційного суду стосовно проведення певної НСРД (67 %); відсутність ініціативи окремих уповноважених осіб поліпшувати процес кримінального провадження (43 %); незлагоджена взаємодія підрозділів правоохоронних органів та працівників установ зв'язку (72%); пошук окремими уповноваженими особами більш легких шляхів для одержання доказової інформації (39 %).

Висновки. Констатуючи вищенаведене, відмітимо, що проблематика розслідування діяльності транснаціональної злочинності має важливе значення як в діяльності правоохоронних органів окремих держав, так і на міжнародному рівні. Особливістю процесу доказування вчинення злочинів транснаціональними організованими злочинними угрупованнями є проведення НСРД. Серед найбільш поширених НСРД в досліджуваній категорії кримінальних проваджень нами виокремлено такі як: аудіо-, відеоконтроль особи; зняття інформації з електронних комунікаційних мереж; зняття інформації з електронних інформаційних систем; установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу); моніторинг банківських рахунків.

Список використаних джерел:

1. Венедіктов А. А. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному процесі. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 2 (33). С. 74–77.
2. Грібов Л. М., Пугач С. М. Технічні засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 2 (33). С. 3–6.
3. Керевич О. В. Особливості проведення окремих невідкладних негласних слідчих (розшукових) дій. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 2 (33). С. 101–105.
4. Колесник В. А. Суб'єкти здійснення та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 129–134.
5. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n2295>

6. Кримінальний процесуальний кодекс України : Науково-практичний коментар / Харків : Право, Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» Національна академія правових наук України, 2012. 681 с.

7. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні : навчально-практичний посібник / Кудінов С. С., Шехавцов Р. М., Дроздов О. М., Гриценко С. О. Харків : «Оберіг», 2013. 344 с.

8. Нескоромний Д. А. Проведення негласних слідчих (розшукових) дій працівниками СБ України при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених організованими злочинними групами. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 2 (33). С. 20–23.

9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції : Закон України від 25.04.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-19#n133>

10. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо підвищення ефективності досудового розслідування «за гарячими слідами» та протидії кібератакам : Закон України від 15.03.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2137-20#n71>

11. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : Спільний наказ ГПУ, МВС, СБУ, Адміністрації ДПРС, МФУ, МЮУ № 114/1042/516/1199/936/1687/5 від 16.11.2012 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

12. Пчеліна О. В. Тактичні операції під час розслідування злочинів у сфері службової діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 290–294.

13. Пчолкін В. Д., Харьков Р. О. Підстави для проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Актуальні питання досудового розслідування та тенденції розвитку криміналістичної методики* : тези доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 21 листопада 2018 р.). Харків, 2018. С. 230–232.

14. Сергєєва Д. Б. Проблемні питання постановлення ухвали про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2014. № 1. С. 177–186.

15. Скрябін О. М. Проведення негласних слідчих дій : особливості правового регулювання. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2020. № 3. С. 169–173.

16. Степанюк Р. Л. Теоретичні засади методики розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : дис. ... д-ра. юрид. наук : 12:00.09 / Харків, 2012. 491 с.

17. Тагієв С. Р. Протидія тероризму оперативно-розшуковими заходами та негласними слідчими (розшуковими) діями в зоні проведення антитерористичної операції. *Науковий вісник Національної академії Служби безпеки України*. 2016. № 1 (59). С. 90–97.

18. Татаров О. Ю. Інститут негласних слідчих (розшукових) дій : проблеми протидії злочинності. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 3. С. 25–32.

Дата першого надходження статті до видання: 09.10.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.11.2025

Дата публікації (оприлюднення) статті: 24.11.2025